

PAS
891441
TAG

گیماں جلی

دسا گور اثر

دینخوا آرخمء

• اهداء •

زہ داخلہ ترجمہ بہ پیر احترام د افعال او ہند
د دوستی تولی بہ ویرانی کوم
• سوا •

گیتان جلی

-۱-

بارہ عمر ہوتا ہی ، ادا کیم - ہمیں سی سا رصا وہ ،
 داد (ہسیر) نامورہ لوسی ناہ وارو وارو بس کپری اوسادی
 بل برہ بہ وہ بوی روید ڳ کپری دی (۱)
 بہ دلہہ دوپو کی سہلیہ سرہ بہ شو درو کی اوسکو عرو
 ناہدی گرلہی ، اوہ دی شہلیہ کی رنگ بہ رنگ وی مہی
 بو کوی

سما دلا سو' لہ عمر قای مسود شہہ رما رپ گوی بہ حوسیہ
 کی جہل حدود (حرف) ہپری - او بہ ہوداسی جال احمہ سی
 جہ ناں ٹی مہکن بہ دی

سما عمر محدود - نعمتو بہ رما وری راری - اورما بردی
 کوحسو لہو لہو لاسو ناہدی ،

عمر وہ بہرہ سی - حواس لاہم بہ شہہ (مہو بہ) اوروی
 آہا دورلہای لاہم ناہدی جہ سما نعمت بہ وہوی ورر سہلدی ؟

■ ■ ■

ہر کلہ جہ بہ ما بہ دسرود رعواو حکم را کپری ہوداسی سکاری
 جہرما درہ (دالہا) او ہا رس لہا بولای سمی) بولہ پسرہ واپہ
 او عروہہ وہی وہی سی

رہ ناہ گورم - سترگی می لہ اوسکو ڳ کی ڳ کی کیری ،

(۱) دتاسج ہمدہ

دا گڼاب

د شرق د ستر فېلسوف او د انگېلي زې د مشهور شاعر
 راسلر باب ناگور د گمان حلې سيمو پر حېمه ده
 گڼمان حلې (د نيمې د عرس کولو په معنی) - ناگور د روحاني
 سرودونو مجموعه ده چې په انگېلي ژبه يې مطالعه کړې او سمالي
 په حېله په انگريزي ژبه ترجمه کړې ده ، چې بيا د اردو زې مسطور
 ادب مولانا ساروح پوري نه اړ د وړولې ده او شونې ده چې
 د ساروح پوري له اردو کتاب خونه بيا په سيمو رااړوله
 هغه شونې چې د ترجمې نه بيا کتبونه هېڅ نه تېره بيا
 د يوه شعر ترجمه يوه څه داغر گڼده ده چې په ترجمه کې اصلي
 شعري او ادبي خوند هېڅکله نه پورته توگه بيا په کېدای شي
 خصوصاً چې د ادب ترجمه په شري او هغه هم ماد ترجمې ترجمه وي
 بولکې په اوسنيو کې ماوېختې کېدې سرودونو اصلي خوند
 نه رسو کې بيا نه وي ، چې دومري هيله ده چې بيا سيمو ترجمه
 څه به څه د هندو ستر فېلسوف او شاعر د افکارو بيا پندگي وکړي
 د پخواني مکلف گېم چې د حل محرم دوست ساحلي مولانا
 عبدالرحمن سمې شېخه بېکر وکړم چې دې سرودونو د لخوا
 مشکلو عناوین او حېلو په ترجمه کې يې له ما سره مرسته
 کړې ده

پيدا

آه ، نارمارزه دحللی موسیقی به بشمارولو، و کی مد کړې
دی — ای اداره !

۴۰

ایږدروخ لڅانه ، زه بل دحلل جسم به سسختوب او باکوالی
کی ربار ماسم ،
به دې بوه بم چه سما ژوند نفسونکی مسود (مس) رما ول
عړی احاطه کړی دی —

زه دحللو حملاتو څخه دیولو ناراسه سوداږی کولور بار ماسم ،
به دې بوه م به به هغه راستی بی چه د عقل به ریائی رما نفس
روسا به کړی دی —

زه بل ربار ماسم چه له حلل زړه څخه هولی مدی د باندی
وعور لڅوم او حلل عشق د گل به بهر (ماره او غوږ بدللی) و ماسم ،
به دې بوه بم چه سما لڅای رما د حرم به خلوت کی دی — اوږه بل
رپار ماسم چه رما به وړ لو چار و کی ستا طهور وی ،
به دې بوه بم چه داستا د دردی چه مانه دکار کولو قدرت نفسی !

۴۱

له با حجه صرف دو سره هبات هوا یم چه بود سر گورپ قدر
در سره کسپم ، حلل نور کار به به ما سر به ورسوم
رما زړه چه با به و سی بود راجب او مېله سره ناآشناسی او
رما کار د محبت به بی ساحله در باب او به غیر محدود مشعب السیسی
س دگر می موسم دحللو بود و آه و سره زما م کړ کړ
وړی را ورسند او دسا و میچو و دوو دسپوری به حوس هولی کی
به حلل مار گوی وری کړې

همه شخه حرمه نه ژوند کي مابه سمحت او کلت سکا رېده
دواحد نه يوه خوږه سندرې نرم او بوست سې - اورما ستانه دهغه
خوشحال مرغه په هېر چه د سندر نه غږو باندې الوړي حمل
ورزو نه خړوي

ده پوهېږم چه به رما له سندرې سره دلچسپي لري ،
هو ، ده پوهېږم چه ده صرف د يوه سندر عالي به حيث ستا حضور به
درلغم

ده د خپلي سندرې د سرورو ورو له خو کي ستا قدمونه
سکډوم ، هغه ودمونه چه ما ئې هيڅ د ر سپندلو تصور هم نه شو
کولای

د سندرې له مسرتې داسې سر شاره شم چه حمل لځان هېر کړم
اوباه وایم « به مې دوست بې » حال دا چه ته رما مالک اوبادار بې ؟

- ۳ -

اي رما باداره ، مابه معلومه به ده چه به شمگه سهره بولي ؟
ده بې بل نه يو جامو سانه حيرت کي اورم
ستا دموسيمي رها د بيا روپوي ،
ستا دموسيمي ژوندي روح له يوه آسمانه بل آسمان ته الوړي ،
ستا دموسيمي مقدسه چمبه بولې ترس حجابونه ماتوي او
بهروري

رما ږه عواري ستا د سندرې سره هموا سي مگر د يوه
آوار د ناره بېکاره ټيپېږي - ده خو غه وایم ، مگر س ويل به
سندرې کېږي - بوله عاجزي ر شخه کړ بېرې وهم

اوس ددی وحدی چه بانه محتاج بته حوله کسپم - اوبه
ساکن اوسه ورصب کی دژوند بهدا (سمدره سما به وړاندی)
ورعوم

۶-

دا کوحه ویی گل وسکوه او وائې حله - لحظه مکوه ،
ره بهرېم چه مسادا دا گل بهرېوی اوبه حاورو واپل سی
سما به امل کی به ور به لځای بانه به وی - بانه به وی ،
حونه بی دحل دردمه لاس به مسود سر لوی کپه
ره بهرېم چه زمان حدرېدو دمه وړخ حومه اودند روحت
تېر سی

دامم چه رنگ بی ډېر مریه دی ، سو سو بی بی کمرورې
ده (اپکن شه روا لری) به دحل (برسمس) دحدهب کارلحه سی
واخله ، او وسکوه چه دغه بی وحدی !

۷-

زما نعه دده سیکلا لروى - دده ساس به کالو او آراس
به ویاړی - بسول او گپه زموږ وصل بی حوله کوی - دارما او
سما برمنځ حامل کېږی او به آزار کی ئې زما اوسنا بهی بهی
حدری ور کېږی

سما به وړاندی زما ساعرانه عروړ له سرمه لځان بهوی ،
ای دشاعر او اسماده ' ره سما بسونه ناست نم ، مانه حل ژوند
کی دوی سلیمه مان ساده اوسم کپه چه واری سادمو سمه سی
ساده ماکې وچلېږی

له حملو بحملانو سخته راو وره - دا گلبو ه او دود کړی
 خو بدوې لمړی کړه - ه بروالی که ستا کالی سلېدلی او
 پلې پلې دی ؟ دده ملشه ، ددې له حوالو ارمخته سره ورشه
 وره ودرېره !

-۱۲-

دما سهر چپروحه وسو ، لارمې هم لمړی او اورده ده ،
 ده دروېا دوزا گبو به او مړی سگړی (۱) نا دی را علم ه اود
 کالماو به انايان کی می حلی چپری سی دسورو برمه پښودلې
 او دای به ل نه شروع وکړه ،
 هغه چپره لمړی لارده ده به چپره بردي درعلي ده ، اود
 همی لاری هدایت چر سچېده دی ده دهمی به چپر دسکاره ساد گړی
 لور به لار سوو به کوی

و بردېس حلی دزواری به دسېدو به خاطر هره بردي
 در واره هکوی او ددما به والو طاهری کوو و کی لالېاند
 گړی شو به ای کی دحل حرم برېی حوی بوی ورسمی
 دما کانه لمړی او بردي آواره گړی ، دمه ترهغه چپره
 هغه بد کیم او روايم ده «نه دلې بی» دا وستنه او آواره
 «آه - چپری؟» وحوی به دروحس برې حوی شی اود «زه نم»
 سمل دافان به عالم کی طوفان راوولی

(۱) هدی کلمه بی «رېه» ده ده داریان ابواعودوړلو

یوه دسی سگړی وه

نه به چل مکرر ا نکار ماد کسه ورور او بی درو و هیلو له
 خطر ابو شحه ژعورې ، د ځیل بشپړ موب وې می گر لوی
 -۹۵-

ده دلنه صرف استاد سمدري ولودناره هم - ما ددې دربار
 به وه گوډ کي ده هم ناست هم
 ستا به دې دنا کي ما به کم کارنا به به یی (بې له دې) چه
 دما نا کاره ژوند بې له کوه یی مدعا یوې یوه سیسی ، یوه
 بعه او سمدري بې سوره سی

بمه شپه چه دمعه به بهاره کي سمار برسمن گڼل دحاموشی
 اعلان وکړی - بړای دما باداره ا ما به هم حکم را کپه چه
 ستا حضور به د سمدري ولودو داره و درېرم
 به به وخت به د صبح دم به هوا کي د بړیو دین سار سر سی
 ما هم د حاضرې به حکم سر او پړی کپه

-۹۶-

ددیا دې حسن به ما به هم (دینلی) دې را کپه سوی دی،
 او په دې ډول دما ژوند سرور دی ، سرگو می ولندل ، غورو
 می وارو پندل

به دې حسن کي ما به دسار غول ووطعه راسار لې شوې وه،
 او خه به دما به وس وه هغه می وکپه

اوس ده و سیم به انا راوسه لاهم هغه وخت به دی راغلی
 چه د به درسم ، با و ویم او حمل دېی حولې سلام ستا حضور به
 وړاندی کړم ؟

- ۹۳ -

هغه سمنده جهره ټي دواړو دناړه راغلي يم - تراوسه ناوېلي
 باڼه ده ، ما - له ورځ دناړ نه لرې دواړو او کورولو کې پر ه کړه
 تراوسه لاماسب وحب نه دی راغلي ، القاط نه سه دواړو مورو
 شوی نه دی - بواړی دآرو درد به ږيه کی سه

عوبېر لانه ده عوبېرېدلې - صرف هوا سانه نهسو نه باسي
 نه ټي ماصورت ولید ، او دهغه آواره مېوجه شو - صرف
 دهغه دسو دوروتگت آوازي دحل کور له مېخامېچ سړک حېحه
 واړوند

يوه اورده ورځ مې دوه دناړه نه مرس عوبړولو کې تېره شوه
 او تر هغه وحه ډېره بله شوه (لځکه يو) مادی دښه راو نه عوسلای شو ،
 ده دده دوصل نه اميد ژوندی پانم - خو دا وصل لا تراوسه
 نه دی راغلي

- ۹۴ -

رما خواشونه ډېر اوړنا د مې درحم وړدی - حوڼه تل مای
 سېمو انکار او له امله محفوظ ساي ، اودالوی رحم بل رما نه
 ژوند کې دښه کار کوی

ته ورځ په ورځ ماده مو لوبو اوساده عطاباو وېر گرځوي چه
 ما ټي پوسې دخواش او له حوڼه ژعوري او مانه مې راغياست کوي
 (دا عطایا ه دی ؟) دا آسمان اولځمکه ، داحسم ، دا ژوند او نه س
 کله داسی وی چه ده به ډېری افسردگير انتظار باسم ، او
 کله بیا داسی چه ده مې حوڼه را باهم او دحل مطلب نه لېو کی
 تېږم - حوڼه په مې رحمی سره له مانه لځان پتوي

ده دآسمان اير و تارو ته څير څير گورم اوږده مې درېدو
سره سره به دوك احمه دى

- ۱۹ -

که به دماسره حمري و به کړې - بوره به حمل ږه سمسما
دهاموشیږ ډک کړم، او هغه به ورغمم، ده به ډه خو له سسم
اودسمې به - به دوحوسې و سوالی به حالت کی - به صبر او
استقلال به کږه غاړه ستا انتظار ماسم
ورځ هر مرو راښو بکې ده، ماره به وړکېسې (۱) اوسا
آوار به آسمان به وځوی د زړو - خو به سان به وپندری
هغه وځبه سمسما حمري دما دحمري له خالو جدا دهمې به
دوگ هر ل به والر، او احمه به دما به دما بې کوبې کی
گل هر دې به وړکېسې او ولسر دای و غولېسې

- ۲۰ -

همه رځ به له رگ - غږد - افسو سح دماره لږ وړک
کېمې آواره راږه له هغه یه مېه وم - دمسما هوکړې
ده به او دل موږ بدلې و، هیڅایې پروا نه کړه
دماسارخو او موم را کړل دلی و، ناخا به به خبره را اچېدېم
اودخوب له خوا موه غده وړما را الو بی وه چه ماره سې
دوځور سام درلود دغه آواره دام - وړ والی دما ږه کی
دآرو بوړد داکې - ماره غږ ته موه سوه چه دسرلی دموسم
له آره به پک نفس بدل بکمل بسې دى

(۱) دحم بعلی

ده نوازی مومی به منظریم چه دهرچه به نای کی - بل لجان
 دهی لاسو به وسپارم، همداسبت دی چه دومره نا وخته سو، او
 همدا وچه ه چهزه دومره میروکابو محرم بم
 وگپی حل فواند او فوان را وپی چه ماری، نایند کپی،
 حوزه بل و رخی چه کوم - اشک چه ره مبی نامه نظریم چه دهرچه به
 نای کی حل لجان دهی لاسو به وسپارم
 وگپی برما ارام لگوی، ماری، وای بول - ده هیچ سک
 به ارام چه دوی رشمه ای

ددار و رل - به سهه، ار بوه د ول سپل کار، نای به
 رسیده، شعه وگپی ه همداسبت ده به ای نای، داره راعلی وو،
 به جسم به ولایل (ار) ده صرف مبی ه م شرم چه دهرچه
 به نای کی - بل لجان دهی لاسو به وسپارم

کپی اوریتی و ریل و بوی، او نازه حمری
 آه، ام مبی، ناولی ده له وره دایلی، کپی نوازی، ار و لیم؟
 دهرمی داسبت به معلول لجان کی (چه) ده دهولسی
 سره او م - مگر نای بوره ریل - نای و رل کی نای نای
 چه زمانه در بوری بولی دی

که به حل نای را سخاره به کپی، که به ماهمداسبت نوازی
 بر بوی بوره به بوهیم چه دداران دا اوره کپی به شیکه
 بهرسی؟ (۱)

(۱) داسلا نا برع حال

ده بوازی می به مستطرم چه دهرچه به بای کی - لجان
 دهی لاسره و سپارم، همداسب دی چه دومره با وچه سو، او
 همدا و - ه چه ده دومره میروکارو مجرم می
 و گپی حمل فواند او فواند را و پی چه ماری با مد گپی،
 حوزه بلورخمی چه کوم - ا لکه چه ده میسی نامه - ارم چه دهرچه به
 بای کی حمل لجان دهی لاسره و سپارم
 و گپی رمالارام لگوی، ماری، او بای - ده هنج شک
 به ارم چه دوی رسما و ای

داران ورخ چه وه، او ده ده تحول مری کار، بای
 ورسیده، چه و گپی چه عمدا سی د بولی ای - باره داعلی وو،
 به جسم برده ولابل (او) ده سرف می به مستطرم چه دهرچه
 به بای کی - لجان دهی لاسره و سپارم

کشی اورمی نو ر بل روری، او باره میری
 آه، ای می، بولان ده له ورده اندی مکی بوازی اردولی م؟
 دهرمی دهست به معلو لاساروی (جو ر) دی دولی
 سره اوسم - مکر ری بوره درله بها وران کی به ازی به پی
 چه دنامند در بوری، تپلی دی
 که به حمل لجان را سخاره به گپی، که به ماهمداسی بوازی
 بر پی بوره به به پیرم چه داران دا اور ه گپی به لکه
 تهرسی، (۱)

(۱) داسلا ما برع حالت

ده هه وخت به وهه دى مانه دومرى نژدى دى لکه
 ده چه يم، اوداسپه شهرى مې اوس درېه به کونگل کسى
 عورېدلې ده

- ۴۱ -

اوس ددې وخت دى چه حيله بهېرېر گټه کړم، د سېند
 برعايه به ولاړى ولاړى، نكازه وخت را باندې بهرته - او وېرما،
 د سړلى موسم گل و عور او ولاړ، اورده لاړاوسه به - مې
 مصره گداوې نار به (مېسول) اسطار کى ولاړ سم
 مستى شى بهرېرې، اردساحل بر سمورى لرونکو لارو
 باندې رېرې مېرېرې اوهر لورى به لورى

به ولې داسې به خېرېر گورى؟ انا دهى "لرى بهى د سندر
 دوه رېرېر سره مل سوي بهې کوم چه ساحل به بهې شېرېرې؟
 انا دهى وره چه له دې منځه راورى بانه ده مصره وسه کړې؟

- ۴۲ -

د حولاى ماراں دوى به گې سمورى کى دجو کېدا رابو
 له بطره خان ژعورى - ورو وروود تورات به خېر به به حوله
 را کورېرې

سې سپار د شرق د بند بارله برله پېرې آواره ناحيره دى
 سترگى بهېرېرېرې، اودېل و بس شمسکى آسمان برمج
 يوسه نقاب بروت دى

بيامانې سمدرې پای به برسېدلې، او دهر کور در وار *

ایرما دره ۱ سدا قسمت ولی داسی دی ؟

آه - برداسی ژوند خو دی مرگ سهو

سات سوار، کوی - او مہمائی دادی بہ «سما ادارو بس دی

اودنوری شمی، بیارہ کی با دملابا کلی لکھی، ورنہ لکھی،

آسمان را و زمین و هوا را از بهی در بدلی - روم هم حمر

دہ دما، کو گڈ کس دایا تاب شہشی روت دی؟ دھما، دہ مطلب

മ. 1. 5 9 4

دوه لکونه درې ايمې رسمو گو مايلې لا پوره پرده جوړې ،

اور ما رہہ دہا خاں لارہ اتوی چہ سبار سپی موسیقی بی دلہ ولی

رہا۔ آہ، رہا۔ یہی ہے وہ؟ آہ، وہ لڑکی اور

1. ڪو به

اور بیسی سے مہار لڑے، رہے وہ لاکھوں دھواں ہو رہے، سہ

سارے مریضوں پر یہ عمل کرنا چاہیے کہ اس کے بعد اس کے حال میں

[illegible]

19

۱) در صورتی که در هر دو طرف یک طرفه باشد

1) 19-10-2014

وہ کہ ان کے سر پر ہر آدمی کے آگے ہر آدمی کے

[illegible]

۱- ما چاره ای نداریم ، و در میان کسی روبرو می آید

معاصر سے اولیٰ و دوم

۱۰ - در هر یک از این موارد، به چه کسی باید شکایت کرد؟

« اېې مېدی ، رايه وايه چه ؟ چا مېدی کړی دې ؟ »
 « هغه ، را نارو » مېدی ، له خوا ب کړی وویل « دما داحمالو ،
 چه ده دولت او ووب کسې ر هر حالوړم ، مانه سرا به کی
 دولت راغونډ کړ چه دخل اداغاړه ، وواسم ، کاه چه دحوب شی
 را اماندې راغلی بود دخل نارار بر سر بر نوم - هغه وحبچه له
 حوبه را راڅپېدم ومی کښل چه ؟ دلا همدې حرا به کی مېدی وې »
 « ای مېدی ، رايه وايه چه سنا دباره خاداسی ښکگ او به

سلبېدو ، ښکې ښه څخه مار کړې دی ؟ »
 مېدی ، له خوا ب کړی وویل « دزاده ښه دخل ځان به می ؟ دخله
 به خور ادا اطل ښه څخه مار کړ - رما دخالو ، چه دخل عسکری فوت
 « بوله دنیا مېده کړم ، او بوازی دخل ځان به ؟ وه عسکری مېده
 آراف لاس به راوړم ، له همدې س به می سبه او ورځ ربار کړ
 او دستب اور او دلا مانه صر مابو به رسه می دلا څخه خوړ کړ
 هغه وحب چه کار ښم مو او دلا څخه کړی سې مصبوط شوی ،
 بوما کښل چه دلا څخه ښه دما - مېدی کړ دباره و »

هغه وگړی چه به دی دنیا کی له مېاسره مېده کوی ، داربار
 ناسی چه ماله هرې خوا مصبوط وېږی ، حوسا مېده داس به ده ،
 که شه هم سنا مېده تر هر چا ډېره ده خو ښاهم ناآراد بر سی ښم
 له دی وری به دوی می هر سې دوی هڅکا دما دوازی بر سودلو
 حرات ښکوی ، خو ورځی بو به بل سې برسوي او به می بر اوسه
 په سر ښکوه به سوي

ده ور لځمې کرکه او مړت لرم ، خو بیا یې هم سچای نه
عېرکې رانېټې ده

رما وروڼه چېرې - رما ناکامېر لوبېږي ، او رما شرم
دروښ او بې دی ، هر ماښم بهر د حال بهر د سولې ، آردو
دوځم بورې مې رېږدي چه آه - که رما دا ورځه د بهر لځمې ،
- ۴۹ -

هغه شه چه ما - لې بامه به بهرې سابلې دی - ادرې رېښان
کې ژاړې (۱) ده ټپل د غلور و خوادېوالو به د اوبو بوخت وم
او هر اړم دادېوالو نه بر آسمانه پورې لوړ کړم ، هر هر شو مړه
چا لوړې به هغه اندازه رمانه مې و هوډدوې ، یا بامه به پورې
کسې راشنه ور کېږي

ده دې لوړو دېوالو بهر کړم - به سکاوه راوړو ټي کاڼلوم
به مادا بو کسې دې چې بهی - (سر) به ددې ټولې
بهرې حمل به مې و هوډ راښه به سو نه یې وم

- ۵۰ -

ما د ملاقات د ټپاکای لځای دېلو د پاره ټوله لار یواری ووهله
خو دا شوک دی چه به دې وره ماره کسې رمانه به ټپه و اهران دی ؟
ده ربار باسم ټپه لځه هغه خلاسم ، مگر دی به خلا کسې
له پوره جمال دگو و به سر و ټي - حل لوړ ټپه رما له هر
لځمه سره بو لځای کوچ

ای ناداره ، دانه چېله رما کو خدوې و هوډې - دی خو به
شرمېږي خوږه چه دده سره سسا درواړې د درېم شرمېږم !

(۱) مقصد «روح» دی

که شه هم به ما دعا کی به بی یاد کری او که هر خمی به ره کی
ما به جای به دی زگری جو ما هم سامه رمه می به انتظار اسی

77

ورخو، چه هغه (جوړه سپړی) دما کره راعلل وېوېل چه
 « موږ به لږ لځای را کره چه موږ ستا رلاست لای د خدای
 اما نځه و کو او د خدای رحمتی د عجز قبول دده له فضل او کره و عواړو »
 دوی به یوه گوب لځای و نه و ، به حوله او سجدته بنده رسول ، خو
 دسی به ساره کی می ځا و ایل « کانه می چه دوی دما بر مهندس
 حرم نای دی سخت راعلل و کړ او « بی رحمتی سره ور ځه و نل ،
 به خپلای نا با کی طمع ای - و را ځی - خدای د یوه لوې کړه (۱)

[illegible]

زہا دواي بس دوزمره مرپره به وا ق سار رجا لاد
اوسم اوسا اوسد رجا روند کي رومن ، هر سارا د سار
دواي دي

(۱) - اساسی نظام ری

کله چه دم جنت ژوند تر لاسی، یوه د جی به برده کی راشه،
 کله چه ساو حواد مشاعلو شور وره پشی او ملک لاندی واسی،
 یوه ای رما دسکوب خاوندی، دجیل سکون او آرام سره راسه،
 کله چه رما بیا رپه درندان به یوه گوپ کی علی کسپی،
 یو ای رما بادساه اورسمات کپه اود شاهانه یرم اود بد پسره
 راشه،

کله چه رما درپه بر آرو لاندی رباطله او هامونمار بر پوری
 یوه ای یواری لکه، ای یواری وسه، د جلی بر پسا او
 بالندی سره راشه،

۴۰-

بانه سه وری کی شان پکړی دی، ای رما گرانه، به چیری
 دیولو برسا ولاړی؟ دی بابلوهی، بمانه شکه له خاوروډک
 سړک لاندی پر پری، اوسمهال حال به سایی
 ره دله له شوگې پوراه سی بادونه بالاس سنا سلطان کومه،
 لازرویی پر پری او یو وگال له مانه اخلی - اوس ردی ده ده
 یو کری به سی

د گپ لڅ وخت پر شو اود غره پهم - دما سام به سه وری کی
 می کله کله رپه برسا یو سړکی می پتی ی، هر شوک
 خیلو کورونه لڅی - ماو می رانا لاندی خاوندی اوما معجونوی،
 ره د گدا کری اخلی، دشان بلو برمج دور بانه هم او کله
 چه دوی ماو وسی چه ده عوازم؟ وره سړکی کسمه واحوم
 او همو به هیچ حواب به ورکوم

-۳۷-

ما جمال کاوہ حہرما دسہر فوت - جل آوری حد نہ ورسد ،
 حم شو - دادہ محامح لارہ مدسہ ، سوری مام سوی دن او اوس
 ددی وحب دی حہرہ خاموش خلوت بہ ساء ہوسم
 حو رہ گورم حہرما رضا (ارادی دوت) لارہ بہ وود کی
 نای بہ ہدی رسہدلی ، اوچہ رازہ الناطقہ ژہ راضی راضی ہرہ سی
 بولہ رزہ شجہ ہوی ہوی ہوی ہوی ، او کوم لحای حہرہ دی
 سی ورکی سی ہلا ، ہوی ملک دحلو عجاا ہوسرہ شر گند سی

-۳۸-

داحہ «رہ باعواہم ، ہواری نامہرما بہرہ کی ہپسمارہ
 تکرار ساءہ
 ہزل آورو گانی - چہ مادسمی اوورلی ، ساءہ کوی
 درواع دی اوہچی ہشی ،
 لکہ - حہرہ ہملہ ہورہ ہمارہ کی دروہا امہد ہپسمانی ،
 ہمدہہ دیکہ رہما دی حہرہ بہرہ کی دا آوار آراسگہ کوی
 حہ «رہ باعواہم ، ہواری نامہ»
 رہما انصراف دہمہ طوہان - چہرہ ہل ہول فوہام
 مابوی اوہام بہ امن سی لالہا ہدہ گریخی - سماء سی ہمدہہ
 رسوی ، حوہام دا آوار طمی حہرہ «رہ باعواہم ، ہواری نامہ»
 -۳۹-

ہمہ وحت چہرہ ہارہ سعت اووح سی ، ہوہ رہما درحم ہاراں
 وکپہ راسہ ،

L6094

۴۶-

دایره معلومه نه له کوه وچه هممه رما سره د بولخای
کپلو دپاره را پردې کېږي - راځي ؛

ستالمر، سناستوری - نارما له سمر گونسي پولای

شومره ورځې او سبي سا دغه موبو آواز واروږده شو ،
سباروښار رما درېه کوربه راغي اوره ئې پ وېلم

حیره هم ، پ رما ژوند ولې (دومره) ی ناب او نا آرام دی -
برخه رما ډېره کسی دېو لاملاند مسرت حس لاملو وهي ؟
اوس گونا وخت راغلي دی چه دل ټول کارونه و بېلیم او
پې ږي - م ، (لڅکه) نه ره بهواکي سنا د وجود یوه لطفه
خوشوښی و خوشوښ کوم

۴۷-

سبه ږدې ږي دده نه اړطار کی پېکاه ډېره سوه - رما
وېره - چه کوم سبار ا هه نا شته رما وره نه راسی اوره نه
سږې ستوه اڼه د غلبا سوب ونډه ږي هم

آه ، دو سنا و ا ده به لار برېږدي - دی مه مع کوی
که دده دد موبو آواز ما و سه نکرې نورما دو سولو
ر بار مه ماسي - ره نه عواړم چه ډچه ډو دې سور ، ناد گم - خ
دروپا ښه به حش کی د هوا هنگامه ما له خوښه ا شوی - ما
(هم هسي) به اطمینان سره ونډه برېږدي - هه وچه هم چه
رما نادار نا جا نه رما وره نه راسی

رومار بې خبره له آسمانو څخه څرګړه راوړې نړۍ
 وړاندې کوي او برسېره راځي - زما زړه له زړه خوښ دی
 او دېرېدونکې ورمې ساه جوړه ده
 سپار تر ماسمه پورې نه خپله دروازه کې ناسمه ده او
 پوهېږم چه د خوښۍ ساعت دا څلار به حال کې با خپله
 راتلونکي دی
 به دې حال کې ده مسکېږم، او پورې سمدري واکم چه هوا
 ماد (پوځ) د اعلان به پوی ساده کېي

۴۳-

ااا باده دودم جاموسه آوار به دی او وېدلي ؟
 هره راځي - راځي او همېشه راځي
 به هره له څخه او هر روڼ کې - هره ورځ او هر شپه هره راځي
 او همېشه راځي
 ماته زړه کې به محفلو کېتیاو سمدري واکمې - خو له هره
 بل دا پورې چه « هره راځي او همېشه راځي » د ګرم
 ابریل به معطرو وړځو کې هره د ځنګله له لارې راځي
 او همېشه راځي
 د جولای د باراني شو به بیا به کې - د اورېځي پر بالمدی
 لرونکي بګي راځي او همېشه راځي
 دېر له سپېغم به حال کې - دده قدم دی چه ماته زړه کې
 سچېږي او دهغه د قدم زړې مسود دی چه زما خوښۍ لموی

لخی ره او بو ، نژدې شمالسم او خپل ستړې سيمو مانه غړې مې
 روسو خپاره کړل زما ملگرو نه خمارت سره سرما و خستل
 به متکبران به وگه راځه ولاړل به دوی تر شا و کتل او به يې
 آرام و کړ - شو به يوه بلې رنگه دوره کې رانه غايب شول ددوی
 تر چورو هممو او چورو غوښو تر شول ، عجب او عرب لرې
 لرې ملکونه يې راننډل اي - غرمه مياهي لازي بلو نکو د پادراو
 ډلې ، ول غرت ستاسي دی

مالم او پختړه خو گگاري کړم ، وې ناخوالم - مگر زما له خوا يې
 ه خ خراب - نه موند ، ما خپل لځان دوه مسرور عجره بل کي ، د يوه
 ، اړه مسرت په سموري کي وړک او بې گپه

د سیکون ساره سوري خه لمر لرې درکاري کړې وه زما
 پر رڼه ورو ورو و غوړېده ، زما هر سوه چه ماداسره دغه دناره
 احمار کړې و ؟ ما خپل مس يې اړادې د سږو اوسوړي نه مال
 کي واخاوه به يې کي خپله خو به هو لکي او ناخاه را ساخېدم ،
 سترگي مې برامر لې بوه مې ولندې خه سرته را به ولاړ او د خپل
 موسکي سپلا بدي زما خوب به را ليله کړې و

آه ، زه شومره وېرېدم چه دالازه اوړه او د سې پاچا که ده ، او بانه
 در سېدو زما چرېر گران اوس خت

- ۴۹ -

به له خپله تجمه را کسته سوې ، او زما د خو بگړي وره به را غلې
 و درېدلې - ما به خپل گوټ کي يوازي سمدري و بلې ، زما به و ستا
 غوړو به لځان ته متوجه کړې وه - به را غلې او زما د خو بگړي وره ته

آه، رما خوب - رما همی خوب ، چه صرف دعاب (محبوب)
دلطف او همی انتظار باسی ،

آه ، رما پی سترگی - چه شهرمی ی صرف دهه دمو سکی
به رویا ، راپرلی شی - کاه - به له ماری شجه دیدا کهدو سکی
خوب به شان ههه دماسره و درپرس

بر بردی - چه دی تره ولو رویا گابو، تره ولو صورتو و دمچه
رما سترگو به راسی، رما دوس روح دحوسیر لومپی ر لالا دبه
له لمدو به اسی اورماله خو به چپل خان به راسگ وورا سر به ده به
تنگ وی

~*~

سپارد حاموسیر رسمه در کریمپی کوچه چیر شپی دهر عاو
به نعه بهد لمی سوی ری دلاری - عاز، گیلو به به حددا سکار بده،
اراور بندو له بیوسو دردی و هانگی چیری شوی وی چه مور
دایه ماک به حال کی حمله لار هده او (دری - ماطرو) هخ ورامو
به درلودله

به مور دحوسیر که ترانه ووبله ، به مو کهه لو به ولو بوله،
به کم کلمی به دپرلو بهر و دلوداره ولاړو ، به مو کهه حیره
له حولی و سسله او به مو و مسل - مور به لار کی به درپدو او خومره
چه وحت بهر بده مور جل قدمو به لا بهرول

له مرسته راعی - مکر کو کور به به سموری کی عومر کاره، وچی
باب دهر می به توده هوا کی آو تلی، دشاه روی دپ تر وی لا بدی
بر پشایی وری اوله خو به می بی ارادی سر به هوا اولی حواه

ماہہ رب رب وژرله اور یہ می شو سہ ماہ کاسکی می حمل ہر خہ
ماہہ وہ اندی کپی وای

۵۹۹۔

شہہ ہارہ شولہ، رمور دور ٹی ہوا کاروہ نامہ ورسہ دل،
مورداد ال کاوہ ہاوری بی عامہ الاہم راعلی و، اودکای
ہولی ودرادہ و ہولہ سہ لہ۔ وارہ حاوہ اولہ ماہہ ناراضہ و
حمل اولہ ماہہ داسی تاکہ ری
داسی معلومہ سو خہ زوارہ وہ کہلہ۔ رد۔ دل «ہج ہ»

چندی مرہ پی کپی دہ دایلو ہ سہ سلاستو، خہ و ہل
د اندر دال «مورک ک ک ی سلا اوو موہ ہل «راہو ادہ»
دہ «و ر ع و و، ر ا ر ک ر ا ح ال کارہ چہ لری
بالہ دہ، ہا ک ہ ر د ہ، دالر دہ دہ دہ او دہ ز حرت
راہیہ و سلاستو ارا و آوارہ، ہر دہ دہ کپی و ہل
«دہ دازر ہلو در ہادی»

ہا لار دہ ہارہ دہ ل و چہ کپہ اوراد ع ر ہ دہ لہ
باشہ لہ کون

موردہ چای درہ لارہ کس ر دل او مولکی را ہاچہ و
حاوہا ہا ہرا لہ۔ دارہا۔ ابر ع د۔

مور ہا شہا لو اورواں وہ سہ دوسو ہجی دلمہہ مع بہ دہ
ہا ہا راعی ہ مگر روہا کہہ دہ اہ لکم دی؟ دہ دہ ہا ہا ر دہ ہا
ہج کم دی؟

شرم دی شرم، کہہ دہ حوہہ کوا ای ساسہ؟

و در بدای

ستاره دربار کی چهر اسنادان را عو ندی او هلته هر وحت
سندری وانی، جو هعه سنده چه ستا ر م نه بی اعبره و کره دیوی نامدی
(بحایر) ساده سنده وه، دمو س قو له او ی دنیا حجه بو محضر
اورده ریو نیکی لحن ورسره گنبد تاداعام داره بوسکلی گل
راوا هست را کسته شو ی را علی رما دحو بگری نه و ره کی و در بدای
- ۵۵ -

ره نه کلی کی دحر عوس لمو دباره در واره نه در واره گر بپندلم ،
چه ستا ر م نه گادی دخلند و نیکی خوب به خپر له لری عجه
راسکاره شوه اوره حیرانه ماه سوم چه دا کوم شه شاه را عی ؟
ر نامید و نه رانا بپندل اودا خیال می کاوه چه اوس بو ر مای
ورطی مسم سوای - ره نه ا طار کی ولایه وم چه اوس نه بی عوسه بی
حیرا کپشی اورما شاو حوا حاورو کی نه دواب و ناشل شی
به هم هعه لهای کی حره ولایه وم گادی و در بدله ، باراته
ومسل او رما حوانه را کور شو ی را علی - ماداسی حس کپه چه
آحر دما دژوبد دحوسی لمجی را علی - شاه لاس لاس را
اور کپ او بوسه می و کپه چه «نامانه شه رار بدی ؟»
آه - داه شاهانه تو که ده مه تاحیل لاس روی حیر عوس و نیکی
بخلی نه دحر عوس لمو دباره عخلولی دی ؟ ره ور بد پندم ، ر شاه
شوم ناماوما دخیلی لولای رسته ورو ورو دعلی بوه حفره دانه
راو کسله اوبانه می و راندی کپه حور ماحرب هعه وحت لار مات
شوچه ماسام می حمله لولای کور شه کپه اودعلی حواره کو به
کی می بوه در نه دانه ومودله

زم له شرمه ښه حوله ولاړه ومچه بارماد بامه پوسته راڅخه وکپه ،
واقعي ماستا د باره څه کپېدی چه باره بانه کپم ؟

خودا باد چه ماستا د ښدي وو کولو د باره بانه او نه در کولې
رما درېه سره به بل وی او ډېر خوښه ښې ساني

سپار شو ، او څه دی چې څو ښاخلي ساري وی کړی نه «م»
دو و ښايي به سر پرې اورده ناسته براسه لاهه څه فکر کي نم

ستا زړه له څه ډک دی ، اوسر گڼ دی اوس هم له خوښه دی
ابانه نه ئې حرحه گل دا عربو به مخ کي څنگه حکومت کوی؟
وس شه ، وس سده وح - حوسې مه پرده وه

ددې درې لاری نه ای کي ، هلدا لیرې نه مېايي نه ملک کي
رما محمود یواری ناسته دی ، دهغه سره گڼي مه کوه - وس سده ، وس
څه دی که آسمانو به د عربو دلمر له بودوحي به ساه به اورو
سړی ؟ څه دی که سروسکو د ښدي شادر خوړ کپېدی ؟

آيا ساد زړه به کومې کي هڅه سرب نسته ؟ آباد درد به
حاده باندې دشر ودم له آواره وه سپر نه به ښه نه بندا کمږی ؟

څه خوشه به باره دومره خو شخاله ساني نم داهم ئې څه
به دی څه ما را کسبه سوي

(هو) اي د آسمانو مالک ! که به وای مسامحه به چې وای ؟
باره بچل رې - واپ کي له طابه سره شربک کړی نم - رما
زړه دی له حلي غېر مناسهي مېن څخه ډک کپېدی - سهار صابا څو ښه
کي بل مختلف صورتونه غوره کوی

کېږېدونکې وړه ، او د عروب د لمر د عصه ، پاکې سرحېر ، شان
سره بوره

هغه زېږندې لکه ، په سمدېد دزد کې ، په مرگ ، په صله ، کوونکې
صبرت سره ، زوږ ورو سمېي حواب-هغه رښې حوالکې د بوي
وېروونکې پلېر سره ، حوی س سولخونکې-هسېر ، پلېر لمره
سکالې دی - د سمورو په شان ، په حرا هراتو ، ساسه سوي ستا
کښل - د سوسا ، بوره کې اي دنا لمدې مالکې ، ډېره سکلا
لځای موی ، په صهارت او حبل نه بريدې مېرمنه کپې .

۵۴ -

ما سنا حېغه سمح و نه غوښته ، ماما نه حبل م هم وناو ،
چه د رڼه پړلې وړه ، په حرا ولاړه وم ، په رڼه سا بر عامه
او ازیوم چه شاه د بوي سموري مېرمن شکل موندلې و ، او 'تو
حېل داوونو ځکه مېکې کررونه وړه ، هموی ما ، رازر دی شوي
وېرېل د رمور سره راځه ، داده غرمه سوه ، حوره له پلېر حېغه
په حبل مېرمنه ، په لوبو کې ډو ډو شوي ولاړه وم ، په رڼه راعلې
ستا دېلمونو آواز ماوا ، روږ ، ماما نه د حرا راعم آلودو-سترگو
وکانه ، تاحله ما ره وروو حری کولې او نه سپرې آواز دی
وېرېل «آه ده بونې رډېس م» ره لاجل وړشې سې نه هولکې
راوړه شوم اوله حبل مېگسې حېغه مې ما په غرگه کې او نه
درتوی کپې ، د بوي بایې رمور نه سرو مایندې رېدلې دې
عمر مړئې باز مېکې حېغه د بوري بللې آواز راخوب او د سپرک له
پېچومو حېغه دنا لا دگلو وړمه بوره کېدله

هغه حوسه چه رقب او گذار شخه ، سره شوی گل مایی به به
 حوله له به ډکو سره کوسره بره وی ، او هغه حوسه چه د ورو
 ټولومو خوندانو هغه به یې باره ده او هڅ لفظ به پښی

- ۵۹ -

هو ، ده به پرم ای زما درېه مجبوره ، دارنه روپا به
 ایی روی ، دانه آسمان کی لامبو و هو کی مصطفی سانه
 اورېځ ، داری سره وره چه زما بریدی به لگی - بوله هڅ دی ، خو
 روشی بانه او باقی دی ستا مینه

دسپار روپا زما به سترگو کی طو مان خوږ کپ - همداسی دی
 ستا ، عام زما درېه دانه ، سا مخ کسه حوا به مایل دی ،
 سا سترگی له ناسه زما ، خو سترگو به گوری اور زما درېه ستا
 دمنو به سکوی

- ۶۰ -

د دنیا به هر لځای کی دسه در به عاړه وړو کی هلکان راو بڼه پری
 وره به هر محدود آسمان به هر کسه دی او مصطر به او به
 طوفانی ،

د دنیا به هر لځای کی دسه در به عاړه وړو کی هلکان به شور
 او بشا راو بڼه پری

دوی دریگو خوبی و دابوی ، به سو کوچیانو لوبی کوی ،
 له زېږدلو مړاوی ناپو شخه شان ته به پری - خوږ دی او به
 حدایی راج او ژور سمندر به دلامود باره غور لوی
 د دنیا ماشومان دسه به عاړه همدغه شان به لېواله احمه دی

هه همدې عرصه يې دناچېانو ماچا اړمادړه داسې ورسو
 د اړمادړه حل ځان هه بهرېن حسن او جمال سمنگاروي ، او دې عرصه
 د اړمادړه هه بهرېن سمنگاروي سمنگاروي ، هه بهرېن سمنگاروي
 دواړه له هغه داسې ووالې هه صورت سمنگاروي

-۵۷-

روپيا ، رماروپيا ، دماخلوونکې روپيا ا سړکي مچوونکې
 دړه حوسوونکې روپيا ا

اې رما گرانه ا روپيا رماڅوونکې بهرېن کړي ،
 اې مجموعه ا روپيا رماڅوونکې دسار مارونه بهرېنوي ،
 آسمان رماڅوونکې ، هوا هه حسنه هه بوگه چلېږي ، او حمدا
 بهرېن عالم کي حېره شي ، مرغان دروپيا بهرېن سمنگاروي ،
 د اړمادړه هه بهرېن سمنگاروي ، رماڅوونکې اړمادړه هه بهرېن
 حېره شي هه بهرېن سمنگاروي - اې رما گرانه ا روپيا اړمادړه
 کړي دماخلوونکې دسار مارونه بهرېن سمنگاروي ،
 اې دوسته ا سړت بهرېن سمنگاروي ، او دحوسوونکې اندازه
 هه کړي کړي شي ، د وړدوس دچسپي ساحل ډوب او دحوسوونکې
 سېلاب هر لور ته حېره شي

-۵۸-

بهرېن دحوسوونکې ټول فشارونه رما هه وړوستي بهرېن کي
 ځای او دسړت دحوسوونکې بهرېن سمنگاروي ، رماڅوونکې هه بهرېن
 حوسوونکې دژوند او مرگ هه دواړو ټاډو ټاډاکوي ، هه بهرېن
 چه طرفان عووندي ژوند مترلرل کوي او مسته حمدا وړوستي ،

ديده ماشوم پاسه واپو جه دموسنگي اسي-شوك ووه پري
چه دال كومه بندا پري ؟

هو - دابوه افواه ده ها دموي دموسم دوي عا بندا بكي
اور پختي ده كسمارو مادي جه دموسمير بوي ژپري و پدا بكي
چيري شري بولا همعه حه ده هو مكي بندا كپري
دابومه او حوره باركي جه دكوي به اعصار كي سكري
شوك به چيري چه براوسه بوي به كوم خاي كي بته وه ؟
هو - همعه وحت جه ده مور بيله خلي وه - برسا باركي
دموي دسي او ارك راز به صورت دي به ربه كي عوي پداي وه
چه هعه بو دابره او حوره باركي ده چه دكوي به اعصار
كي عوي پداي سكري

- ۶۳ -

اي رما بچه ا همعه وحت جه ده بانه دلو بور سگي ش سمان
راوېم بوراه معلومه سي چه براوو ، اور پختي مادي دار بكي
خه ده ؟ اور كسلو مادي ريك او شابي هيكه ده ؟ هو - هعه
وحت جه ده بانه دلو بور سگي سمان راوېم

كله جه ده سماندا دابره بدلي واپم ، وحت ها رما به فكر
كي را گر لخي جه به مابو كي دوسره موسمي ديه د باره ده ؟
اوشه ولي دجل رع آرابگي دي موحبي د باره به رسوي ؟
هو - كله جه ده سماندا دابره بدلي واپم

همعه وحت جه ده سماندا مامو لاسو حوا به ميا بي ورا بدي
كېم بونه فكر كي مي را گر لخي جه دگل به ساعر كي راسات

دوی به یوه پریچه لاملوښه ده؟ او به داوړ به معلومه ده چې

تور ښکته سمد به واده

صدف هولوو کی به مرستارو سی غوتی وھی؟ سوداگر به
حلوا پېرې کی سهر کوی، مگر داپو کی ماسومان بل سگی
هولوو او مائی مرته سره ناسی - به دوی به خو حرا و سې
بلاش کوی او به د پېرې به حلواو ره پېری

سمندر به حیدر حیدر وھی او رحل ساحل ناندی ژپری
وېا بگی حروی، دسمندر ما کوو مکی چې ملک ناسی بی مېی
بطونه او روی لکه موږ به لاسگو به و - کی ورته بل ،
سمندر د کوچه ماو سره لوی کوی او ساحل ناندی دحلوا
ژپو وېا بگو بنداره س

د دنیا به هرځای کی دسمندر به غاړه هاکن تر پېری، پیلاری
طوفان به آسمان کی دوری هسه به ناندی وھی - رالری پاز
به او بو کی پېری، مرگ به وردی او هلکان لری لوی
د دنیا به پېر و لخوا کی دسمندر به غاړه دما مو بو لوئی رلی
لنداپ کېری

- ۶۹ -

دوب چه د کوچ ماو سرگو به رالخی - شولا به پېری چه
ښکته رالخی؟ هو - داوره اواده چه وایی دصبرا به همدوری
کی هلمه چه د اور ور کی روپا لمللا بده، شه به لپېری اود
سایرې به یو ی دی دحادو دوی غوپی لخوا ناندی دی - دحوب
تاو بی هم هلمه دی چه له هغه لخواه دورو کر ماسومانو دسر کو
مچولو دناره رالخی

دسه د کوری حواره حه - ائیر د اوو اوږدو وسو به
 منځ کی ی اهه شیچه بوسنه وکړه «ای بعلی» به حه
 دحللی لمی به باکی ډیوه وړې به سمری لږې ؟ رما کور بهچی
 تاره او سپادی، مانه حله روپا به عارت را کړه » ههې حله
 پوری ستر گې ډوه لجه را پور به کړی او به ساره کی می رما
 و حواره و کمل و پوښل ډره سمدته راغلې هم چه کله دمهرب
 روپا کیمه سی بو حله ډیوه دلامو دتاره داو بو رمنج المه کړم »
 ده به هه اوږدو و سر کی واری ولایوم حه دههې ډری
 کور وړې سوله می د طوفان به پکاره سو کی ولیده حه ور به
 کسته کیده

د شپې به سړه سما کی می له ههې شیچه بو به وکړه حه
 ای بعلی» ساه ولی روپا گای موری دی او س له حلی
 ډیوی سره سمر ته لږې ؟

رما کور ساره او سپادی حله روپا مانه به عارت را کړه »
 ههې سلی پوری سمر گې مانه را پور به کړې ډوه لجه به سکه
 حالت کی ودرېدله به پای کی ئې داسی لخوا را کړه «دې
 دتاره لخم چه حله ډیوه آسمان ته دههې به بو گه وړاندی کړم »
 ده لا هله ولایوم چه داروپا می به ډوه سکاره اړه فصا کسی
 لنگېدلې ولیده

د شپې به نار بکه کی می له ههې شیچه بوسنه وکړه چه
 «ای بعلی» به هه عوړې چه به حله سبه پوری دی ډیوه بولی
 اولږې ؟ رما کور تاره او رما دی حله روپا مانه به عارت

شه دی ؟ او مېوه له خوړو او بوښه گه څه که ده ؟ هو - هه وخت
 خور سا دطامعو لا - و خوا ه مېنای وړاندې کړم
 هغه وخت خه زه به خندا سنا مېچ مجرم - نو به زه سره مې
 داوکر به راځي خه هغه مسرت شه دی چه سپار به روپه کې له
 آسمانه را لورېږي ؟ او هغه خوښی چه دسر لې ستم ئی برما
 وړی راوړی ش گه ده ،

هو - هر کله خه ۱۹۰ به خندا سنا مېچ مجرم

- ۱۹۱ -

اله هغو دوسانو سره آشنا کړم چه ماهېڅ ه پېژندل ، با ه
 هغو کورو کې مانه غلای را کې چه زمانه وو ، باله ی شان را
 ژدې کړه او ردی دی راسره وروپه کړه
 زما زې نا آرامه سی هغه وخت خه زه خپل روپه لځای (هغه
 چه ما عادت ورسره بولې دی) بردسم ، او داهې کړم چه به دې
 نوی مقام کی مې ووروپ آسما اوسې خه هغه هم به ی '
 به مرگ او ژوند به دې د اوبله دما کې به زما لارو و نه کوی
 هغه به بې ، بوازی به - بوازی ملگری خه زمانه به متناهی
 ژوند کی زما درېه د مسرت واسه مگی له یوه نا آشنا خاسره پې (۱)
 شوک چه ناو پېږی - هېڅول له هغه لځي بردی او نا آشنا به دی
 اوبه کوم وروړته پېلې دی
 آه ، دارما دعا قبوله کړه خه زه به خلو څه پرو لرو کی دهغه
 یوه دوست مسرت هېر نکړم '

(۱) د سنا مېچ مسئله

ماههه دحل ډده به حرم کي سالمې ، به ملکونو ملکونو ومي
وگرخواه او دهغه به ساوخوا کي دما دژو بدون عرو ح اوروال ،
کور او ناس شر گندړ
دما به تخيلامو ، دما بر اوعالو ، دما بر وسه او دما بر خوب يي
حکومت وکړي به حو ماهم يوازي او حال اوسي
چېر و داهو دما دروازه راوهکوله ، او هغه يي له ما ووست
حوبه به ما ووه ولاړل

ه دسا کي هـ خ داسي دهده په سه سوې چه هغه دي محتاج
لندلي سوي وي او هغه بل به حمله تپا لير کي سناو بوچه به اسطار لري .

-۶۷-

ه (لکه شکه په به) آسمان (کي خاوه گر) يي (همده
رنگه) به (به) خالير (کي) هم يي
اې سکله ۱ به خالير کي سناو دهده به روح ئې نا رنگو
آوار او سو مگه مو محبه ر کړې دي
گېلچ رر به سنده را احمد يي او به په حوله دميڅکي دناح
بوشي دباره تي دحسن امېل به سي لاس کي احوالي راځي
ما سنا به دحل روس منگي کي دامن ساپه او ح حاشکي
سولي ، دهمو از شوگباو د ناره چه بخاروي ورماني حري
دسکون له معرې سنده يي سنا به لاروهي راځي
حو هلمه به دروخ د بر رار د ناره بو عر محدود آسمان
حوردي ، يوه به يي داه رويا حکمراني کوي (۱) به هله
درلخ شنه به شنه ، به صورت شنه به رنگ او به هـ خ کوم لفظ

(۱) د عمي هالم

واکړه ؟ هغه یوه دیمعه وړاندې او فکرېې واهمه ساتې په
تاریکه کې دمالورۍ نه وکول وېول «ماخپله روپادېږ د باره
داوړې ده ځه وکولای شم ددې اړو ډډو و نه هڅوم کس
شامله شم »

ده ودرېدم کل می ځه دا کور یر ډېره د پور وړه بیا گڼا یو
نه مېلځ کې ورکه سوه ۱

۶۵-

زما د ژوندون له امر برهام هغه اې زما خدایه ۱ سدا دا لوهېب
کوم شرب حاصلېږي ؟ اې زما ۱ آبا سناحوسی نه همدې کې ده
چه د حل آفرس سدا زه زما نه سترگو وکوري ؟ او حله خاوندانه
نعمه زما د ورور له ردې حجه به څه حوله واروي ؟
سدا زما زما نه نفس کې الفاظ را سی اوسما خوشالي به
هغه کې مو سمی را نوی - ناله ډېری مېمی حل لځان و ما به
را وسپاره اوسما به حلی قولي سپر به ما کې محسو سوي ۱

۶۶-

هغه ځه بل زما د وجود بل نه خلاصه شوق کې اوسېږي، هغه
چه د سپار نه روپا کې هېڅکله حل نقاب نه پور نه کوي - اې
زما خدایه ۱ ده هم هغه د حلی وروسمی نه چې نه غېږ کې سنا
حضور ته د وروسمی نه دې نه وگه وړاندې کوم
الفاظو عو سمه چه هغه د حلی غېږې لاندې کړې اوړي
عولوی - خو ناکامه شول ؟ اړغېب حله د آردو ډکه غېږ هغه به
را نیلې وه خو بې ناندې

-۷۰-

داسه ره چل لمان دېر محفوظ ساتم ، اوستا بر جلوه ناشو
 ابدی رنگین سموری غوروم ، خلورو حوا به ئې حروم - داهوله
 ستا پانگه ده

به پخلمه چل وجود کی ،و حجاب ادا کوي او بيا چل حلا
 شوی وجود به مختلفه او آوازو نارې وهې - همدغه رنگه له حمله
 خوا به حلا کېږي ، ما کی جسم غوره کوي
 بهر اوسمه نغمه به ټولو آسمانو کی به مجبورنگو دژا ،
 حمدا ، امدا او وېرې به شکل انگاره ادا کوي - څې بوره
 کسمه شی ، خوب راشی ، ولا پشی - به ما کی خود به حوده سا
 سکست ومونده سی

داسه به بالخي وليده دوېسه به بری فلم دې شمېره ورلو
 شو صورتو به ناهدی انجور سوی دی ددې برساسا مقام دی
 هغه مقام به تعبیر ئې به پخنده او حیرت راوړونکو را وېو
 شوبدی - او هلته دسادگي دې لطفو خطو هېڅ سروکار نشه
 دارما اوستا بداره بر آسمان حره سوي - ، رما اوسا وطن
 به يوله هوا کی رېږد پیدا کړی دی ، او ټول عمر ر ما اوسا
 دسترگو په دند کی تېر او حېم سو

-۷۱-

دی هغه دېر ست وجود دی ، چه دچل ژور ست مسوده اثر ئې
 رما هستی راوېسه کړه
 دی هغه دی چه داسرگې ئې مسخوری کړی دی اود مسرت

دامروډانگو رمور بردي مځکه خپله غېږ-جره کړې رانځي-
 بهورطو ورطو رما دروازې ته ددی د باره درنځی، هر رما له
 اوسکو، رما له آهوبو اورما له نغو شخه سوړی سوی او رنځی
 سما ددوبو به در ورسوی
 په به حوس اوله مسره څک حالت کی دهمو اور پخو حولا به
 شادر چه رنگ به رنگ خویشوی او تل به د لیدونکو رنگر
 رنگپری خپله غېږ کی ستوری را بیاړی
 هغه څنگه سیک - وایی - نازک - له اوسکو څک ور دی -
 له دې سیمه دی چه به ای بې دغه اوسمخپله له هغه سره داسی
 سیمه اړې اوهم داوچپه ده هغه سیمه روپا بیل د لگدار سموری
 کی ټه سایی

د ژوند هغه څه چه شته اوور ځ رما بهرگو کی کشته وورته
 غورځی، به ټول عالم کی جاریده اود هر مال اوسرسره څا کوی
 داهغه ژوند دی چه د خاورو له بل شخه د وسو د بایو به صورت
 کی مسرت سیاسی بهر راټو کپری - او ماد گلوبو دغو به به
 هکامه بهروونکو موخوبو بدلپری
 داهغه ژوند دی چه دما اونقا د سمندر دمدوحر به راښکوی
 رنگپری، به دامحسوس کوم چه دې ژوند له مسوده دما غېږی
 بهر شاداره شوی دی - او داوحت رما غرور د ژوند د چورو
 صرناټو به اهر رما به وینو کی څا کوی

په حالت کې دما د زده دسار له نارو څخه د خوښه او غم مخه لري
بچي بندا کوي

دی همدې څه ددې ناکگي حال د سرو او سيمو درو له
سريع الروالو شو او بياگريو رنگو څخه خوږی او (يا بې)
په هر گوټ کې د خپلو سوسو بڼې پر پټو څه دهو تر مچولو
وروسته ده بېخه خپل ځان هېروم

ورځ راځي ، غبرونه تېر پري او دی بل هغه دی څه به شو
مومو ، به شو يو او د مسرت او غم به شو رار کتماتو دماره
انځوروي

-۷۳-

دما آزادي د ربار او سعی به پر پټو دلو کې ده ، ده
د آزادي مسرت درو باندې سره غبرونه غبرونم
ته بل د خپلو رنگ ، رنگ اوراره رار خو شو نو شرابو
ناره شاخکي د ماداره راڅخه څه به ده به دما حاورن جام
مالامال او تر دوو زو پکشي

دما دما خپلې نه سوو ډېرې سې له امې څخه روسانه کړې
او سايې ستاد معتمد د قرنايې ، الخاي کې کسپسو دلې
نه ، ده هڅکله د خپلو خواسو ورته بېم ، دليدو ، اړويدو
اوله مسود مسرې به به سې روسايې گالي او د غمي نه لري
هو- دما ، ول بوه مات به او رواحلي ، د مسرت بوه لڼه به
تري خوږه شي او دما آرزو گامي به بچي شي او د مسي مېوه
نه وکړي

زه ده رت او غم به حال کي لا بله و سره به دردم او داسي
 هم لکا پيا نا ره ولاړم زه اهر گه سچ شل نه چم بو لکه
 دهمي روه نه به و کي مره ايم و هلاي

-۷۸-

کا آهرون دوي مري او سوري خيالي اپه مري
 وړانگې به کړي درو جاني مياو کي آسمان کي ره
 را غوړا سر او اگاهه داندري وای

« واه واه به د کمال تصوير به واه واه غم ناقص مري »
 ما را به لا دوي به سا موياري کړي را بلوما ده به درو بها
 دلخيز به کوم خدای کي سکه سب س او لا سمورو به کرم
 سموري وړک سوي به »

دبر اړيک نارانا لانا را که شي به سیدري دندی مې او به
 قول وار خپل را نا اي او ماري کړي « هو، هو، همه وړک شوي
 به موري چېر ساه سوري به او دواو آسمانو ساه سبهم پاهو »
 له همي ورطی راهم س به به همه سموري سې بلاس جاري دي
 دوداس دور او شور له ري طانه ما ره به طانه پوره دي چه وای

« ما به همه سموري کي خپل مري وړک کړي دي »
 دوازي د سپې دتو ري ماري به خاموسي کي سموري
 موسکې کړي، او وديل به غور کي وای به « دابلاش خوشي دي -
 به هر طای کي غم به قطع سکه بلينه »

-۷۹-

که به دي ژوند کي سوا وصل زما به برخه به وي نو (لېر لره
 به) به ماته واک را کړه به زه داحس کړم به ستا بطاره مي ورکه

ای درویده ااک، آبا ره به دم سنا هجانه داسی به ورشو
 ورشو ولایم؟
 ای هراو عالمو بر مالاک، آبا ما هم داسی به ورشو
 ورشو به کوره عالمه حل بر می لاس به سما هانه برل وی؟
 سنا دی ستم انا آمان را لای به به سکران او
 به پای هر کی دخل عاقر ریه سره هم داسی سنا امج دایم؟
 لایر کره ما سنا ای می دنا کو به ای اوامل همگام
 چتریه دجه لندو بکر از دعا و هوا بگران می کنی به بران
 تابه هجانه لایم؟
 اوهمه وحت به ا دنا کی رماکار ستم می یوای شه شاهه
 ره به سنا ای براری نا به سوله سنا هجانه ولایم؟

ره ناحل معبودگرم او واری ولایم، ره به به برم جا به
 دماحیل بی حوره نا، نو دپی کپدلای به ستم
 ناره دایار به خای ولیم او سنا به قدمو بو کی بروریم، ره
 ناحیل دوست گیم سوسنا لاس مولای به شتم
 هله به به را کسه سی او ما حله به حل خان به سنا حوی به هم همه
 خای کی ره شتم در پدلای جا نا به حل ریه بوری و بیسم او
 نا حل ملگری وولیم
 ته دما دورویو به میخ کی دماورور بی حوره به هموروا
 به کوم، ره چله گپه دوی ته به ویشتم، هوله برجه می سنا سره
 شرمکه کپی ده

که داسما رداده ، که داسما مهلهده بودا ناد نانه په زلی
 واسله ، هه ی کی له رنگه چکه درکاری وکړه ، اما په
 شوه هوا کی درنگه ، صورت یې سره لاهو کچه ، او کرم وحب
 چه وخواړی مه راږده حمه پکې پوره او ای سم او مانا ده په
 به مارو کی به شم او مانا دپورا ی سهار دهو سسکی ه سمانه
 ما کړگی رکی

-۷۹-

چېرې پکاره ورکړې ، دوی هاره ، حل صا بح شوی
 وحب از ان کسوم ، دواې دما نا داره ، هه مه عکاه صا بح
 به دی ، مارما دژوند هره لمانه به حل ا- سار کی سادې ده
 ته د- رور ه حقا کی م په بتم کی دې ، دما کوی ،
 عوقی گل اواره گله ه پره را ناسی

ده ستنې سرې وم او به حل مه بول سر کی ونډوم ، ما
 دا حمال کاهو هه قول کاروبه حتم شو دی ، گپاخ را ناشېدم
 او حمالع می لار پو گلو بو ځ ولد

-۸۰-

به ای ماداره ا- سر متباهی وحب اړې ، سمانه و حونه شوک
 شهېرلی نشی
 شپې او ورځې بهر پری ، دغیر گلو به عود پری او مپاړی
 کېدې ، ته وهېرې حه ا- طار حمله بهر پری ؟
 ستا پېر پو مپو وحب دپخسگله پو کوچمو پې گیل ډو سکمل
 به ورساوه او بهرسو

کسېې ناستېم، ماه مه لېځېم ده پرتې لار ته نه پرېږده ،
دخوب او ورر ته لېځلو کې ماه درې هم او ښکالا دود او
واک را کړه

کله چې دوا ورځ د دانه کړې اراد کړه ، اوره
لاسه به د درې په ساه به ښکالا وې ، اوره دوا پر داکه
هېڅ مې نه کړې ، ښکالا به دوا پر داکه
مهر پرېږده ، دوا ورځ دوا له او کي نه پرېږده ، او
دوا له او کي نه

کله چې دوا ورځ دوا له او کي نه پرېږده ، او
دوا له او کي نه پرېږده ، او دوا له او کي نه
دوا له او کي نه پرېږده ، او دوا له او کي نه
دوا له او کي نه پرېږده ، او دوا له او کي نه

کله چې دوا ورځ دوا له او کي نه پرېږده ، او
دوا له او کي نه پرېږده ، او دوا له او کي نه
دوا له او کي نه پرېږده ، او دوا له او کي نه
دوا له او کي نه پرېږده ، او دوا له او کي نه

دوا له او کي نه پرېږده ، او دوا له او کي نه
دوا له او کي نه پرېږده ، او دوا له او کي نه

دوا له او کي نه پرېږده ، او دوا له او کي نه
دوا له او کي نه پرېږده ، او دوا له او کي نه

داخوړ شوی درد دی چه عشقې شې بودم شې با آردو گياو
تدلياری او اسان شواو کی بکلب او مسرت بد ا کوی ،
او همدا درد دی چه دشاعر له زړه با وسولویو کی لیس اوسوی
بمه را ناسی

۸۴۰

همه وحده (رود) سگړه کوو کی اول اول دحل بادار
له طابه راعلی بو هموی - تل فوت چپرې بپ کړی و؟ دهوی
دعره اووسله چپرې وه؟

هموی عرب او بې وزلی سکار بدل، همه ورځ چه دحل ا دار
له کوره راووبل بر دوی له هره لوه عشی اورېدل
کله چه بیرم دحل بادار کوره گرځېدل بودوی دحل فوت
چپرته بپ کړی؟

دوی بوری کپېسودلې - عشی اولدی بی وعور ځولای ،
به بدی کپې ئې صلح ځلېدل له - دحل ژوا مپوې ئې شاته
برېسودای، کوم وحده دحل بادار حوايه بهر نه گر ځېدل

۸۴۱

مرگت - سنا و سخته دما وره به راعله ، همه بر و نه معلومه
سمندر را تېره شوه اورما کورته ئې سنا دعوسه ی ، امام راوړ
شه نار مکه ده او دما زړه له پری ډک-ی - سانه هم ډپوه
وا حلیم ور نه برامم اونه ډېر عجز به هې به سه راعلې ووام
(ځکه چه) همه ستا امام راوړو کی ده چه رما ورته ولاړه ده
ده به په کبره عاړه به دلو اوسکو همه وسام ، دحل زړه
حرايه به دهغه به سو کی کسپر دم او برستس به ئې وکړم

مور وخت بهارو چه صباغ شى ، هر کله چه و سب به لروبو
 مور به مو سم له لانه ورکړل به کار شى ، مور پردې اندارې
 بې وزلې مو چه ورځنې رانه لازم به شى
 اوښکې بهرما سره هر څوک رڅوڅې ځگړې کوى اوله مانه
 وخت اخلي رماوخت بېرېرى ، اوسما دقر ابېر لى تر اوسره
 مورې له هداياو بشى
 دورځى په ناي کى ده بلوار کوم چه وره و نه پرل سى- خو
 ده سم چه وخت لاسمه

۸۵-

اې مورې (وطه ۱) ده سما د غاړې د باره د خولو غمگندو
 اوسکو دمرغلرو لېخوړوم
 ستورى چه له خپلى روپا څخه نار بهر نه ساروى هغه ستا
 دسود باره ، خو رما سول به سما ر سبه پروب وى
 دواب او شهرت له نانه لاس به راځى او ددې هره ورکول
 اواحد سمل سباله خواډى ، خو دا رماغم به پچى رما حل دى او
 هر کله چه ده دندر به وگه نانه وپايدى کړم نو به دحل
 فصل انعام را کوي

۸۶-

داد پلرون دزدى چه به ول مالم کى حموردى اوهم دا درد
 دى چه به غر محدود آسمان کى به پشماره شکلو خرگنده پرى
 داندندائى عم دى چه امامه سبه پوستورى بل ستورى به
 حامو شاه کورى او د حولاى د بازار به توره در بله کى
 دپېسکو نايو ر مېلج بدله لمسى خو پېرى

سا دجین سنا میر کور به آواره ورمه راجی ، دهعو گلونیو
 جبر د رازری ده اوس راجوا اسان سا دجیر به به وپادی
 کپری

سنا دراز ر مار به وره کن لاهمه لطفا ای می سماحه ورمه
 ده اوس لاهمه شحه اکار کاره سی

ماسام ده کله ورمه گانی دجی لاهمارو سره گپنی سی دی
 سمپی ستوما به دحل وری وره سره وراں سوی معدده لخی
 چرعالی سان لاه ای دوران سوی معدده لاه راشی ، به وره
 ماره کی بی لاهدی چپوه بله کپی به شوش وستا برسمن کوی
 کله ده وون لطفا دماهر وره وروایی چپری بوی مجسمی
 به وورپی کپی اودوراموش کاری را کی چ پی لاه ی وسی ،
 حو وادی دوران سی معدده به به بو عرافا بی معافل کی
 روتدی اوهمه وک ای برسمن کوی

- ۸۷ -

اوس رما به القاطو کی هعه سور او ه گامه چپره ده؟ دنادار
 مرصی همداده ، اوس رما جری ای بی برشونو لاندی وی او
 دره و سا به بر م الله سی

حلق دساهی نارالور به لخی ، تول مرخو وکی اورا سو وکی
 هم همدی - حوما به با وحه - کار به هجوم کی عرمه احاره را کپه شو
 بر پرده ، چه رما به بی کی که ههم وحشت سسه گیلوه
 و وورپی او به دی عرمه کی دشمنو مجری حیل سب را گ
 ورعی

کور پرېرې اودخل شمس سره نه واري دتوري شې دتېاېر
نه گوته کي بولاي شي

۹۵۰

ده بوهېرم هغه ورځ، راشي چه رما ددېما بطاره حتمه شي،
اوژوند به رما رسترگو وروسې پرېرې وروړوي علي ۹ راحده
ولاي شي

خو سوري به به دخل بطام دسې تلېرې، همدې به سېار
طلوع وي اوساعونه به دسمندر دڅو به شان عم اوسادي سېرې
څي به وي

کله چه رده دچلو لمخو دا بډام ډگر کوم- بودهو لمخو دحجاب
توې ټوټې شي اوره دمرگ په روپا کي ساړه اودهې بي با ۹
حراي ورو- هغه چه باېره لځاي ټي بي بطره دي او ډېر دال
ژوبدي لاهم بي بډاي

هغه بېکاره شيان چه مائي آردو کوله، هغه هغه چه له ماسر دؤ
هغه بول پرېرېرې - ماته بواړي هغه شيان را کړه چه ما هېرېرې
پرسي اوله بطره مي لوېدلي دي

۹۶۰

ما به رحمت را کړه شوي دي اي وروپو ۱ مانه « ۹ مجدي
سه » وواست ۹ زه ناسي بولو به دتعظم سر پرېوم اورواېرېم
دچلې درواړي کله رېرېرې اودخل کور له ټولو دعوه هغه
لاس آخلم اوس ده واري ستاسي دېرېرې ورو ستمې الفاظ
اورول عواېم

ماراد حیدر شر به چنگړو کې حمل ډېر وځوڼه صانع کړه،
 حورما د سارگری د ورځو دملگری همدا حوسه ده چه رما ډډه
 چلای خوا به کس کړی - مانه بشوه معلومه چه ماسانه دعوستی
 سام شادی او څنگه ، کار او ېې ، پچې ؟

== ۸۸ ==

هغه وخت چه مرگه سار ور ویکوی و هغه ته څه سی وړاندی
 کړې ؟

آه ، ده به دحل مېلمه ته دحل ژوند ډک جام وړاندی کړم -
 ده هغه ه څنگه بش لاس به پرېدم

حل ددوبی اومبی ډول وورځو اوشو - شپږین حوڼد ، دحل
 مشغول ژوند ، و له نا بگه اړه تې ، به دحل ژوند داحمام به ورځو کی
 دده حضور به وړاندی کړم

هو ، هغه وخت چه رما ورو ویکوی

== ۸۹ ==

مرگه ، ای دژوند وروسیروفا ، راشه اورما سره پتی
 حمی وکړه

ورځی ورځی تېری شوی چه ده ستا به ا - طار کی ناسمه بم - سما
 په خاطر ده دژوند مصیبتونه او حوسه گام

څه چه ده بم ، څه چه رما آژرو ده ، او هر څه چه ده تراوسه
 ارم حتی رما د عشق مټ رار دا ټول تانه گوری سما دسترگو
 بوکانه به رما ټول ژوند ده څه دپاره سما کړی گلو به وېږدل
 شوه ، امېل دناوی دپاره ساردی، ترواده وروسته به ناوې چل

همدغه سان به دې ډول په حال کې همده يا بلوم شمېر همداسې
واړه گڼم دې لښکاري همدغه له همدې ره آس او م ، او شينگه
خوږه دژوند سره سمه لرم لښکاري و و هېرم به دې ډول سره به هم
دارنگه هممه پيدا کړم

کله به مور وړي د خپلې ښځې بلوي وده راځي سوږه
دستې يې کسپې به بړي کړي بېرته آرامه پري
- ۵۶ -

کله به ډېره لږم بوزما و و سمي القاط دي داوي به همدغه
مالمدلي ټول سوه و
دروېا همدغه بلدي دلوړ پدلي ، لومړي به خوړ والي
ماڅکلې دي او همدغه به به ډېره خوښه حال به داي رما - لري
دوځه القاط وي

د شمار و صورتو بودلو و به ډېر ډگر کي ده او مدلي به
او همدغه ماله به صورت ليدلي دي دحاجه همدې و صورت شه
رما ټول جسم ، رما ټولو اندامو کي دده له لمس حجه رېږد
بيداسوي دي عکرم حجه دي به له با قائل لمس دي ، او که اوس حجه
راځي رادي سي - دادي رما دېلمون دوځه القاط وي ۹۵
کله به ما و با سره لوبې کولې ما هېڅکله سبا حجه داو سوه و کپه
به به څوک بې ټوټې شرم پېژانده ، مو و ډېره دماژ و بدله سوره ډکو
سپار به نادملگري به څېر له خوږه و به کپم او هري حوا به به سره
طعامتو به هغو وړځو کي ده و سندر و مطلب و به پدله به بامانه

موراو ناسی شوه وده سره گارنپان وو ، حواله کړه ، ایا ناسی
 - شه در کړی دی تر هغه رات مو ما نه را کړی دی - داده ورځ راوله
 او هغه پوه چه رما ساره گوږ به روسا وو ، مړه سوه ، دعوسنی
 تمام راعی - اوس زه د سهر د باره آماده یم
 - ۹۲ -

ای رما دملواو
 اوس د حنا نیر به وطن کی ما نه رما د کاما بی ردعا کوی
 آسمان د سهار به طلوع رگین دی اورمالاره بری ما سده ده
 داپوسه مه رما راجه کوی چه زه شه لځای به له لځا سره شه ورځم
 زه به حالی لاسو حواله امله دک زه به دې سهر یم
 زه به حمل دوا ده امپا به غاړه کیم رما کالی دکوم بردسی
 به سان به حاورو سره ری ، که هر شولار له ساره د که ده خو
 رما زه له وېری س دی
 کله چه رما سهر دیم سی ، دما سام متوری راو - پېزی نو د ایا
 دوره له لاری به د سهر د لیل زو ووریه وړو مکی تریم شروع شی
 - ۹۳ -

زه له هغی لمخې به حمر به یم چه اول اول د ژوند له وره راووتیم
 هغه شکه قدرت و چه زه بې درار به داسی ارت لځای کی داسان
 و نالم لښکه به سغه سغه چه به لښکله کی کومه غوټی و غوړوی ؟
 سهار چه می روپا به و کتل وورا می داحس کپه چه زه به دې دما
 کی احسی یم او دې بی صورت او بی بومه ناقابل الفهم غم دور
 غوښدی به حله غېر کی و نیولم

دی چه هعه به سماله کیری، شه که کوی هعه دسی کسیر،
داجو جلد بی کاره دی

بوی ربه (لارناره) لاس وایله، جلد سکه به حماموسیر
سره ورعه، اره لای سا نانا داس وگی لای ددایی ها
به وره سکوی او، بدل دشان سکری و گبه
داره ربه لار ساره هوامری اوده بی دلو، دربارگی
هر شه هپ وم

حو دایر لار هو سار سارم، جلد بوری بر، کسیر
اوده دایی به وره سارگی با امطار سارم
ای اداوه، کله چه سا حوسا وی سارسه ا- (بر بوری)
داسره کسیر

۵۸۰

ده صود و و دمود دس لار دایر کی دایر اوده وی ورم
چه گویدی به عیر م سکه مر سلا ورموم
اوس دمودم به دی ربه می کی دما سگ له ره ساجه
دل ساحل به ووهف دی

هه، وایله وایله به دس و سره لوی کولای
اوس ما دا آرو به چه به بوعر فابی دات کی فابی سم
ده مچ کیده یکی عار به سماع جابه کی هله به دمود- ی
له بارو شجه نا آسبا لجن پوره کیری ره به دل دژ ویدار به
وا حلم اوده، عر فابی لجن سره به ی گلا کیم، او کله چه ی

وېاې هېڅ - برونه و، زما آواز يوازي سماسر د رول اورما
ږه هغو بڼا کوله

اوس به د لوبه او لښه ستو زما هېڅ شوه داڅه مې غوړی نه
ما نه باڅا راسکاره سو؟ دا د لوبو ځانرسره وروسته دوی
اوه راس به يوه حال کې خپلې سرگي سبا د لوبو لور به بولي
او ولاړه ده

— ۵۶ —

دې به د لوبو هېڅ وې او مری به د سارو سگگار کسرم
کوم چه زما غاېې هغه حاصلېږي، دارما هېڅ کي نه ده
د لوبو به با شم

يې مې دې - زما غوړه هېڅ شې، زما د لوبو د لوبو
به زما به ږه کي به اېښاي د دې باڼي اوله هېڅ به دې باڼي
يوه بېله راوروړېږي هېڅ کي د لوبو به شې به يې وېږي
به يې مې دې - به لوبو غوړه به هېڅ شې به يې باڼي
ار آخر به هېڅ د لوبو والې به يې خپلې سکاره شې
د لوبې آسمان کتو بېکي ما، څوړم او خپلې ماور بولي
ما به هېڅ به يې هېڅ، او سماره سو کي به د وې غوړه بېکي
سره بولځای شم

- ۵۷ -

کله به زه وار (۱) به يې مې او بېه مې هېڅ وځ راغلي
(۱) وار هېڅ کله به د لوبې د لوبې به يې چه به غوړي
بې سکاره بولي

ده سا اوساښي نه خپلو غږ ټاپي همو کي اړوم ټي احساره
مې درې راد هر گمدي، هوي راسي ده اشجه وسنه وکړي
«وايه ستا طالب دې؟»

نه وهېرم ده شعوته شه لطوات ورکړم، ده وره واپم
«آه، شوک، بوهمې ده مطاب ده دی؟»
دوی به خدا او کر که راڅخه بهر شي او نه هله ناست ټي
خادي

۹۰۹.

اې خدايه، بانه رما مناجات داي خه رما هرل حراس واري
دعبر داراسره ستا حضوره درسي هله وعود مې، او ستا به
وډمو به کي ددې د ما احساس وکړي، رما ول وجود به دل وره
کي دتاسم دادا رناره داسي مې و سا به لکه دحولا ي د ماسي
ورځ چله راره ډکه وي

رما دولو س درو محملف لږو نه د نعمي به دوه شه کي
راعوبد کړه او پرېره ده سا حضورته رهاموسي نه سه در
کي دعبر راطهاره سره دواختاي درسي

دبردس مرغه به خبر چه سه اوورځ دحلي خالي به آرو
دروحواله ټي رېرده خه رما ول ژوند هماغه سان سا به وړاندې
به ډېره ميه دحل دايم المتواطن حوا به سفرو کړي
«نای»

دخلى وروسىمى رسول خم كړى نو ده ۰ خپل جاموس
سار هله ۰ دده به جاموسا به ۰ ۰ مو يو كى كسپېم
-۹۹-

ما ۰ هول ژوند كى به به خدلو نمو كى لټولې ، همدې نمو
ده ۰ به دروگړلورام ، او همدا هغه نمو دى چه ددوى به مرسته
مى دجملې دما ، احساس او بلاش كسى به خپل شلوروحو به
ومو بدلى

هغه لږو ډېر چه ما شه رده كړې دى هغه هم دغه نمو ۰ ۰
ما به نې درس را كړې ، بهى لارې ئې راوسودلى ، او دره رافى
نې ما به ډېر ستورى واخلول
دې نمو ټوله ورځ دغم او مسرت دواىم د رازو حرا به
دما لار سوو به و كړه ازما سام ئې رسفر به اى كى ده دوى
ما بى وده به بولم

-۱۰۰-

مادخلكو به مخ كى واپل چه ما ۰ به پښلى بې ، زمانه
بصايفو كى خلك سما بصور وى ، دوى ما به راشي بوسمه
راڅخه و كړى چه

«هغه خوك دى ؟» به نو هېرم چه هغو به څه لطاوت وركړم ،
ده ورته وایم « ده به خدمت كى هېڅ ولاى به سم »
دوى ما ملرم گې او به كړه رالځى ولاړسى ، نه هله را ۰ ۰ بې
جاندى

د « پښوا » چاپ شوي آثار :

- ۱- مير وس بيگه
- ۲- پستني ميرمنې
- ۳- ادبي فنون
- ۴- چنډ آهنگ ملي
- ۵- د غم وړی
- ۶- د دادر مستر پستو خپري
- ۷- د پستو کلي خلورم ټوک
- ۸- د سر محمد کاکړ د ديوان بدون تصحيح او مقابله
- ۹- در حمان بابا د ديوان « » » » »
- ۱۰- بطري به پستوستان
- ۱۱- د اقبال د مسافر منظومه ترجمه
- ۱۲- خو شحال خان خټک څه وائي؟
- ۱۳- پښوستان په (۱۸۰۴) مخو کسي د پستوستان شپې تاريخ
- ۱۴- ليداران امر وړي پښوستان
- ۱۵- د کاکاظم شيدا د ديوان بدون او تصحيح
- ۱۶- هوښکي ها
- ۱۷- پر شاه افکار
- ۱۸- د خو شحال او پسرلي اسباب
- ۱۹- د گيلان حلي ترجمه ۱

دېاگورود

رامدريات ډاگور دسنگال په يوه سړهه کور کې
د ۱۸۶۱ع کال د مې په ۶۹ زېږېدلې دی ، پلار يې دمبارايي
د يوند رانات » نومېده ، دکه يې شهراده و او ددوره کړي
د ناره ولايت حواريو يې روڼ خو د ورته کړې که سه هم دارو
پوهانو په ۱۹۱۳ع کال په ادبياتو کې د ټول حاکم وړ کړه
خو ما هم داسر مفکر سرفي ولسوف پاته و

ډاگور د خپلو دلامې طرمايو دتطابق اړه په ۱۹۰۱ع کال
له کلمکې شخه ۹۳ م له لمرې په ا لور کسې وه مندرسه
د «شامې گيمان» يعنې دروېني لوستونکي په نامه بنسټ کړه
چې اوس د امدرسه ددېا له مسهورو پوهنو و شخه گڼله کېږي
دده آثار په ډېرو اړه يي اوښتي ژبو ترجمه شوي دي
ډاگور د اپيا کالو په عمر د ۱۹۴۱ع کال د ستمبر په مياشت

وفات شو

پرله پسي لمر (۱۰)

کابل دحوت ۳۰ - ۱۳۳۱

دولتي مطبعه